

PG VII G 073/ 18 /14

Pan

Marek Biernacki

Minister Sprawiedliwości

Uprzejmie informuję Pana Ministra, że pismem z dnia 14 kwietnia 2011 roku, sygn. PG VII G 073/19/11 zwróciłem się do Ministra Sprawiedliwości Krzysztofa Kwiatkowskiego o rozważenie podjęcia prac legislacyjnych zmierzających do nowelizacji art.557 Kodeksu postępowania karnego. Potrzebę podjęcia zmian legislacyjnych w tym zakresie sygnalizowałem ponadto pismem z dnia 21 grudnia 2012 roku, sygn. PG VII G 073/101/12 Ministrowi Sprawiedliwości Krzysztofowi Kwiatkowskiemu.

Celowość podjęcia prac legislacyjnych w tym obszarze, wobec braku reakcji w zakresie przedstawionych przez mnie postulatów pozostaje w chwili obecnej aktualna.

Zmuszony jestem przypomnieć, że obowiązujące rozwiązania prawne dotyczące dochodzenia przez Skarb Państwa roszczeń zwrotnych przewidzianych w art. 557 § 1 Kodeksu postępowania karnego, skutkują wyjątkowym stosowaniem w praktyce instytucji powództwa regresowego przeciwko osobom, które swoim bezprawnym zachowaniem spowodowały m. in. niesłuszne skazanie lub tymczasowe aresztowanie.

Mając na uwadze kierowane przez mnie, do kolejnych Ministrów Sprawiedliwości postulaty dotyczące podjęcia określonych prac legislacyjnych zwracam się do Pana Ministra o poinformowanie, czy prace takie są lub mogą zostać wdrożone i na jakim etapie aktualnie się znajdują.

Jednocześnie przekazuję Panu Ministrowi kopię korespondencji kierowanej przez mnie do poprzednich Ministrów Sprawiedliwości oraz deklaruję pełną współpracę i współdziałanie w przedmiotowej sprawie.

Z piśmian

Andrzej Seremet

PG VII G 073/101/12**Pan****Jarosław Gowin****Minister Sprawiedliwości**

Uprzejmie wnoszę o ponowne rozważenie podjęcia przez Ministerstwo Sprawiedliwości prac zmierzających do nowelizacji art. 557 kpk.

W skierowanym do Ministra Sprawiedliwości Krzysztofa Kwiatkowskiego piśmie z dnia 14 kwietnia 2011 r., którego kopię załączam, zwróciłem uwagę na dysfunkcjonalność obowiązujących obecnie rozwiązań prawnych, odnoszących się do roszczeń zwrotnych, skutkujących wyjątkowo rzadkim kierowaniem powództw regresowych, co powoduje powszechne odczucie, że sędziowie i prokuratorzy nie ponoszą odpowiedzialności za decyzje procesowe prowadzące do niesłusznego skazania, zastosowania środka zabezpieczającego, niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania.

Problem ten został zasygnalizowany już uprzednio w piśmie Zastępcy Prokuratora Generalnego Andrzeja Pogorzelskiego do Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Zbigniewa Wrony z dnia 23 czerwca 2008 r., sygn. PR V 803-12/06, którego kopię załączam wraz z kopią przekazanej wówczas także notatki urzędowej z dnia 20 czerwca 2008 r. zawierającej wstępną propozycję nowelizacji przepisów art. 557 - 558 kpk.

Dotychczas wnioski te nie spowodowały podjęcia prac w postulowanym kierunku. Opracowany przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Karnego *projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego i niektórych innych ustaw*, choć zawiera propozycję nowelizacji art. 557 i art. 558 kpk, nie usuwa dostrzeżonych

mankamentów powołanych przepisów. Proponowane zmiany polegają bowiem wyłącznie na poszerzeniu katalogu decyzji procesowych, które powodują powstanie roszczenia zwrotnego w razie, gdy Skarb Państwa dokona naprawienia szkody oraz zadośćuczynienia za krzywdę, a szkoda lub krzywda wynikły z bezprawnego działania. Należy jednak zauważyć, że jeżeli podniesione mankamenty przepisów obowiązujących *de lege lata* nie zostaną usunięte, przypadki wstąpienia z powództwem regresowym nadal pozostaną wyjątkowo rzadkie.

Ponieważ stan ten nie zasługuje na akceptację, wnoszę o podjęcie stosownych prac legislacyjnych.

PROKURATOR GENERALNY

Andrzej Seremet

Warszawa, dnia 14 kwietnia 2011 r.

PG VII G 073/19/11

Pan

Krzysztof Kwiatkowski

Minister Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze

Uprzejmie wnoszę o rozważenie podjęcia przez Ministerstwo Sprawiedliwości prac zmierzających do nowelizacji art.557 kpk.

Obecne brzmienie paragrafów 1 i 2 wskazanego artykułu nasuwa poważne wątpliwości przy dokonywaniu wykładni tych przepisów. Wątpliwości te przyczyniają się do stosunkowo rzadkiego występowania z roszczeniami regresowymi wobec osób, które swoim bezprawnym działaniem spowodowały niesłuszne skazanie, zastosowanie środka zabezpieczającego, niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie. Analiza praktyki prokuratorskiej w okresie od wejścia w życie obecnie obowiązujących kodyfikacji karnych, tj. od 1 września 1998 r., do 30 września 2010 r. wykazała, że w tym czasie wydane zostały łącznie 893 postanowienia o braku podstaw do wytoczenia powództwa regresowego, a jedynie w 5 sprawach zostało wytoczonych 5 powództw regresowych na łączną kwotę 14.400 złotych.

Wspomniane wątpliwości związane z wykładnią art. 557 kpk dotyczą następujących problemów:

- braku precyzyjnego określenia organu powołanego do reprezentowania Skarbu Państwa, uprawnionego do wytoczenia powództwa regresowego,

w sytuacji gdy prokurator wyda postanowienie o braku podstaw do wytoczenia powództwa,

- braku rozstrzygnięcia, czy do powstania odpowiedzialności regresowej wystarczająca jest wyłącznie bezprawność działań, czy też obok bezprawności musi zaistnieć zawinienie, a jeżeli tak jaka postać winy warunkuje odpowiedzialność,
- braku wyjaśnienia, czy organ powołany do reprezentowania Skarbu Państwa może wytoczyć powództwo regresowe niezależnie od tego czy prokurator wyda postanowienia w trybie art. 557 § 2 kpk,
- trudności w określeniu zakresu odpowiedzialności (kwestii, czy obejmuje ona całość wypłaconego przez Skarb Państwa odszkodowania, czy też jest ograniczona do określonej wysokości),
- wątpliwości, czy osoby, które przyczyniły się do powstania szkody lub konieczności wypłaty zadośćuczynienia za krzywdę, o których mowa w art. 557 § 1 kpk, odpowiadają solidarnie, czy odrębnie,
- trudności w określeniu zakresu podmiotowego spornego przepisu, a więc kręgu osób mogących ponosić odpowiedzialność odszkodowawczą. Analiza przepisu nie daje odpowiedzi, czy chodzi wyłącznie o osoby wydające orzeczenie przewidziane w art. 557 § 1 kpk, czy też o wszystkie osoby podejmujące czynności procesowe, a nawet niektórych innych uczestników postępowania, np. biegłego wydającego błędną opinię, świadka, którego fałszywe zeznania przyczyniają się do niesłusznego skazania, czy prokuratora kierującego wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania.

Konieczność nowelizacji art. 557 kpk dostrzeżona została już wcześniej.

W piśmie z dnia 23 czerwca 2008 r., sygn. PR V 803-12/06 Zastępca

Prokuratora Generalnego Andrzej Pogorzelski, podnosząc wątpliwości związane z wykładnią przepisów wskazanego artykułu, zwrócił się do Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Pana Zbigniewa Wrony ze wstępnymi propozycjami zmian w obrębie art. 557 i 558 kpk, które mogłyby stać się podstawą do podjęcia w oparciu o nie dalszych prac legislacyjnych.

Dotychczas prac takich nie podjęto, a istniejący obecnie stan prawny powoduje, że w odczuciu społecznym sędziowie i prokuratorzy nie ponoszą odpowiedzialności za decyzje procesowe prowadzące do niesłusznego skazania, zastosowania środka zabezpieczającego, niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania, czego przykładem są niektóre publikacje prasowe, jak np. artykuł w tygodniku „Polityka” z dnia 13 listopada 2010 r. pt. „Rachunek dla prokuratora”. Pogląd taki, choć nieuprawniony, przyczynia się do negatywnego postrzegania organów wymiaru sprawiedliwości i prokuratury. Dlatego celowym jest podjęcie prac legislacyjnych prowadzących do zmiany treści art. 557 kpk, której wadliwość wydaje się być oczywista.

Z poważaniem

Andrzej Seremet

